K. 1115. Stela from Surin now at Phra Nakhon National Museum, Bangkok (inscription of hospital of King Jayavarman VII), 1108 Śaka

Kunthea Chhom

Author of digital edition: Kunthea Chhom

Identifier: DHARMA_INSCIK01115

Repository: Khmer (tfc-khmer-epigraphy)

File path: texts/xml/DHARMA_INSCIK01115.xml

Language: Sanskrit [Khmer]

Commit: 2026-11-09 14:46 (16691b9), last modified 2026-09-17 01:54 (2c24a58)

Palaeographic description

The *akṣara*s are of square form which is characteristic of the script belonging to the reign of Jayavarman VII.

Edition

1. Anuṣṭubh

〈A1〉 〈Face A〉 〈Column a〉 ◉ namo vuddhāya nirmmāṇa-
〈Column b〉 -dharmma-sāmbhoga-mūrttaye
〈A2〉 〈Column a〉 bhāvābhāva-dvayāt¡i!〈ī〉to
〈Column b〉 dvayātmā yo nirātmakaḥ

2. Anuṣṭubh

〈A3〉 〈Column a〉 ◉ bhaiṣajyaguru-vaidūryya-
〈Column b〉 -prabharāja-jinan name
〈A4〉 〈Column a〉 kṣemārogyāṇi janyante
〈Column b〉 yena nāmāpi śr̥ṇvatām·

3. Upajāti

〈A5〉 〈Column a〉 ◉ śrīsūryyavairocanaca¡nd!〈ṇḍ〉arociḥ
〈Column b〉 śrīcandravairocanarohiṇīśaḥ
〈A6〉 〈Column a〉 rujāndhakārāpaharau prajānāṁ
〈Column b〉 munīndra-meror jayatām upānte

4. Upajāti

〈A7〉 〈Column a〉 ◉ Āsīn nr̥paś śrīdharaṇīndravarmma-
〈Column b〉 devātmajaś śrījayavarmmadevaḥ
〈A8〉 〈Column a〉 jāto jayāditya-pureśvarāyāṁ
〈Column b〉 vedāmvaraikendubhir āptarājyaḥ

5. Upajāti

〈A9〉 〈Column a〉 ◉ niśśeṣarājanya-śirovataṁsa-
〈Column b〉 -pādāmvujas saṁyati saṁhr̥tāriḥ
〈A10〉 〈Column a〉 paryyagrahīt sad-guṇa-ratna-bhūṣāṁ
〈Column b〉 yat-kīrtti-hārāṁ vasudhāṅganāṁ yaḥ

6. Upajāti

〈A11〉 〈Column a〉 ◉ sadāmudā varddhita-dāna-vāri〈Column b〉s
sadāna-varddhi-priya-saṁpadāḍhyaḥ
〈A12〉 〈Column a〉 Iṣṭyāhavaiḥ kliṣṭa-surārikānto
〈Column b〉 yaḥ kr̥ṣṇa-kalpo 'py avadātavarṇaḥ

7. Upajāti

〈A13〉 〈Column a〉 ◉ yo 'bhyarthitāṁ bhūpatibhir durāpāṁ
〈Column b〉 lakṣmīm upekṣya svayam abhyupetām·
〈A14〉 〈Column a〉 [dikṣu drutāṁ] hlādayati sma kīrtti〈Column b〉m
aho vicitrā rucir indriyāṇām·

8. Upajāti

〈A15〉 〈Column a〉 [◉ yaṁ vīkṣya] (dh)āmnā vijite 'pi nāthe
〈Column b〉 vuddhveva kān[tyā v]i[j]i[t]añ ca kāmam·

〈A16〉 〈Column a〉 [śucan tyajantyo] nijanāma sārthaṁ
〈Column b〉 van[dh]īk[ṛ]t[āri-pramadāḥ pra](cakruḥ)

9. Upajāti

〈A17〉 〈Column a〉 ⦿ puṇyāyuṣaḥ kṣīṇatayā yuge 'ntye
〈Column b〉 kṣayaṁ gatāyā[ṁ] kṣayavat prajāyām·
〈A18〉 〈Column a〉 prajāpatiḥ prāg-yugavad vitene
〈Column b〉 yo 'bhyutthitiṁ pūrṇavṛṣāṁ samṛddhām·

10. Anuṣṭubh

〈A19〉 〈Column a〉 ⦿ Ṛddhyā svargg¡i!〈ī〉kṛtā(ṁ) pṛthvīṁ
〈Column b〉 matvā maraṇa-dūṣitām·
〈A20〉 〈Column a〉 [martyānā](m a)maratvāya
〈Column b〉 yo 'diśad bheṣajāmṛtam·

11. Anuṣṭubh

〈A21〉 〈Column a〉 [⦿ puṣyaṁ kṛtī kṛtī]kṛtya
〈Column b〉 pūrṇāṅgaṁ yo 'karod vṛṣam·
〈A22〉 〈Column a〉 [rāja-vaidyā-cikit](s)yāṅghri-
〈Column b〉 -bhaṅgan triyugadoṣataḥ

12. Anuṣṭubh

〈A23〉 〈Column a〉 [⦿ jit]v[ān]y(a)gopativṛṣaṁ
〈Column b〉 svairan tribhuvanāṅgane
〈A24〉 〈Column a〉 [jṛ]mbhate ninadan dhīraṁ
〈Column b〉 vṛṣo yat-puṣkalīkṛtaḥ

13. Anuṣṭubh

〈B1〉 〈Face B〉 〈Column a〉 ⦿ dehinān deha-rogo ya〈Column b〉n manorogo rujattarām·
〈B2〉 〈Column a〉 rāṣṭra-duḥkhaṁ hi bhart(ṝ)ṇā〈Column b〉n duḥkhan duḥkhan tu nātmanaḥ

14. Anuṣṭubh

〈B3〉 〈Column a〉 ⦿ Āyurvvedāstra-vedeṣu
〈Column b〉 vaidya-vīrair vviśāradaiḥ
〈B4〉 〈Column a〉 yo 'ghātayad rāṣṭra-rujo
〈Column b〉 rujār¡i!〈ī〉n bheṣajāyudhaiḥ

15. Anuṣṭubh

〈B5〉 〈Column a〉 ◉ sarvveṣām aparādhān ya〈Column b〉s
sarvvataḥ pariśodhayan·
〈B6〉 〈Column a〉 yugāparādhe na rujā〈Column b〉m
aparādhān vyaśodhayat·

16. Anuṣṭubh

〈B7〉 〈Column a〉 ◉ sārogya-śālaṁ parito
〈Column b〉 bhaiṣajya-sugataṁ vyadhāt·
〈B8〉 〈Column a〉 sārddhañ jinaurasābhyāṁ ya〈Column b〉s
sadā-śāntyai prajā-rujām·

17. Anuṣṭubh

〈B9〉 〈Column a〉 ◉ sa vyadhād idam ārogya-
〈Column b〉 śālaṁ sasugatālayam·
〈B10〉 〈Column a〉 bhaiṣajya-sugatañ ceha
〈Column b〉 dehāmvara-hṛd-indunā

18. Anuṣṭubh

〈B11〉 〈Column a〉 ◉ so 'tiṣṭhipad imau cātra
〈Column b〉 rogiṇāṁ ro[ga-ghātinau]
〈B12〉 〈Column a〉 śrīmantau sūryya-candrādi-
〈Column b〉 vairocana-jinātmajau

19. Anuṣṭubh

〈B13〉 〈Column a〉 ◉ cikitsyā Atra catvāro
〈Column b〉 varṇā dvau bhiṣajau tayoḥ
〈B14〉 〈Column a〉 pumān ekaḥ striyau ca dve
〈Column b〉 Ekaśaḥ sthitidāyinaḥ

20. Anuṣṭubh

〈B15〉 〈Column a〉 ◉ nidhi-pālau pumāṅsau dvau
〈Column b〉 bheṣajānāṁ vibhājakau
〈B16〉 〈Column a〉 [grāhakau] v[r]īhi-kāṣṭhānā〈Column b〉n
tad-dāyibhyaḥ pratiṣṭhitau

21. Anuṣṭubh

〈B17〉 〈Column a〉 [◉] pācakau tu pumā[ṅsau] (d)v(au)
〈Column b〉 [pāk](ai)dhodaka-dāyinau

〈B18〉 〈Column a〉 [pu](ṣpa)-da(rbha)-harau deva-
〈Column b〉 -vasateś ca v(i)śo[dhakau]

22. Anuṣṭubh

〈B19〉 〈Column a〉 ⦿ dvau yajña-hāriṇau pattra-
〈Column b〉 -kārau pattra-śalākayoḥ
〈B20〉 〈Column a〉 [dā]tārāv atha bhaiṣajya-
〈Column b〉 [pākendha]na-(harā)v ubhau

23. Anuṣṭubh

〈B21〉 〈Column a〉 ⦿ narāś caturdaśārogya-
〈Column b〉 -śālā-saṁrakṣiṇaḥ punaḥ
〈B22〉 〈Column a〉 dātāro bheṣajānāñ ca
〈Column b〉 miśrā dvāviṁśatis tu te

24. Anuṣṭubh

〈B23〉 〈Column a〉 ⦿ teṣām eko naro nārī
〈Column b〉 caikaśaḥ sthitidāyinaḥ
〈B24〉 〈Column a〉 vāri-santāpa-bhaiṣajya-
〈Column b〉 -peṣakāryyas tu ṣaṭ striyaḥ

25. Anuṣṭubh

〈C1〉 〈Face C〉 〈Column a〉 dve tu vrīhy-avaghātinyau
〈Column b〉 tā Aṣṭau pi¡nd!〈ṇḍ〉itāḥ striyaḥ
〈C2〉 〈Column a〉 tāsān tu sthiti-dāyinyaḥ
〈Column b〉 pratyekaṁ yoṣitāv ubhe

26. Anuṣṭubh

〈C3〉 〈Column a〉 punaḥ pi¡nd!〈ṇḍ〉īkṛtās te tu
〈Column b〉 dvā-triṁśat paricār〈i〉kāḥ
〈C4〉 〈Column a〉 bhūyo 'ṣṭānavatis sarvve
〈Column b〉 pi¡nd!〈ṇḍ〉itās sthitidais saha

27. Anuṣṭubh

〈C5〉 〈Column a〉 ta¡nd!〈ṇḍ〉ulā deva-pūjāṅ(ś)ā
〈Column b〉 Eka-droṇā dine dine
〈C6〉 〈Column a〉 śeṣā yajñāḥ pradātavyā
〈Column b〉 rogibhyaḥ prati-vāsaram·

28. Anuṣṭubh

〈C7〉 〈Column a〉 ⦿ prati-varṣan tv idaṁ grāhyaṁ
〈Column b〉 triṣ-kṛtvo bhūpater nidheḥ
〈C8〉 〈Column a〉 pratyekañ caitra-pūrṇamyāṁ
〈Column b〉 śrāddhe cāpy uttarāyaṇe

29. Anuṣṭubh

〈C9〉 〈Column a〉 ⦿ raktāntajāla-vasana〈Column b〉m
ekaṁ dhautāmvarāṇi ṣaṭ·
〈C10〉 〈Column a〉 dve gobhikṣe pañcapalaṁ
〈Column b〉 takkaṁ kṛṣṇā ca tāvatī

30. Anuṣṭubh

〈C11〉 〈Column a〉 ⦿ Ekaḥ pañca-palas siktha-
〈Column b〉 -dīpa Eka-palāḥ punaḥ
〈C12〉 〈Column a〉 catvāro madhunaḥ prasthā〈Column b〉s
trayaḥ prasthās tilasya ca

31. Anuṣṭubh

〈C13〉 〈Column a〉 ⦿ ghṛtaṁ prastho 'tha bhaiṣajyaṁ
〈Column b〉 pippalī-reṇu-dīpyakam·
〈C14〉 〈Column a〉 punnāgañ caikaśaḥ pāda-
〈Column b〉 -dvayañ jātī-phala-trayam·

32. Anuṣṭubh

〈C15〉 〈Column a〉 ⦿ hiṅgu-kṣāraṁ kottha-jīrṇa〈Column b〉m
ekaikañ caika-pādakam·
〈C16〉 〈Column a〉 pañca-vimvan tu karpūraṁ
〈Column b〉 śarkkarāyāḥ pala-dvayam·

33. Anuṣṭubh

〈C17〉 〈Column a〉 ⦿ daṅdaṅsākhyā jala-carāḥ
〈Column b〉 pañcākhyātā Athaikaśaḥ
〈C18〉 〈Column a〉 śrīvāsañ candanan dhānyaṁ
〈Column b〉 śatapuṣpaṁ palaṁ smṛtam·

34. Anuṣṭubh

〈C19〉 〈Column a〉 ⦿ [Elānāgara-karkolaṁ]
〈Column b〉 marica[n tu pala]-(d)[va](yam·)

〈C20〉 〈Column a〉 praty-ekam ekaśaḥ prasthau
〈Column b〉 dvau pracīvala-sa[r]ṣṣapau

35. Anuṣṭubh

〈C21〉 〈Column a〉 ⦿ tvak-sārddhamuṣṭiḥ pathyās t[u]
〈Column b〉 catvāriṅśat prakalpitāḥ
〈C22〉 〈Column a〉 dārvīchidā-dvayañ cātha
〈Column b〉 sārddhaika-palam ekaśaḥ

36. Anuṣṭubh

〈C23〉 〈Column a〉 ⦿ kandaṅ-harlāy-jansyaṅ-deva-
〈Column b〉 dārucchavyaṁ prakalpitam·
〈C24〉 〈Column a〉 Eka-pādaika-palako
〈Column b〉 mittradevaḥ prakalpitaḥ

37. Anuṣṭubh

〈D1〉 〈Face D〉 〈Column a〉 ⦿ Athaikaśo madhu-guddau
〈Column b〉 ku¡d!〈ḍ〉uva-trayamānitau
〈D2〉 〈Column a〉 Ekaḥ prasthas tu sauvīra-
〈Column b〉 nīrasya parikalpitaḥ

38. Anuṣṭubh

〈D3〉 〈Column a〉 [⦿] dvau yājakau tad-gaṇaka〈Column b〉ś caikas te dharmma-dhāriṇaḥ
〈D4〉 〈Column a〉 [trayo] niyojyāś śrīrāja-
〈Column b〉 -vihārādhyāpakena ca

39. Anuṣṭubh

〈D5〉 〈Column a〉 [⦿] varṣe varṣe tv idan teṣu
〈Column b〉 praty-ekaṁ parikalpitam·
〈D6〉 〈Column a〉 [t]is[r]o vr̥hatyo dvādaśa-
〈Column b〉 -yugā daśakarāḥ paṭāḥ

40. Anuṣṭubh

〈D7〉 〈Column a〉 [⦿ yugmā]ni nava hastānāṁ
〈Column b〉 vāsasān daśa pañca ca
〈D8〉 〈Column a〉 [dvi-ka]ṭṭikaṁ punaḥ pātra-
〈Column b〉 -tritayan trāpuṣaṁ smr̥tam·

41. Anuṣṭubh

〈D9〉 〈Column a〉 ⦿ deyā dvādaśa khāryyaś ca
〈Column b〉 ta¡nd!〈ṇḍ〉ulānām athaikaśaḥ
〈D10〉 〈Column a〉 [s]i(k)[tha]takke tripalake
〈Column b〉 deye kr̥ṣṇā tu ṣaṭpalā

42. Upajāti

〈D11〉 〈Column a〉 [⦿ va]danya-vr̥ṇ¡d!〈ḍ〉āgrasaro 'pi rājā
〈Column b〉 prajārtha-cintā-janitārthi-bhāvaḥ
〈D12〉 〈Column a〉 [bhū]y(o) 'py asau yācata Ity ajasraṁ
〈Column b〉 praditsataḥ kamvuja-rājasiṁhān·

43. Upajāti

〈D13〉 〈Column a〉 [⦿ kr̥]taṁ mayaitat sukr̥taṁ bhavadbhi〈Column b〉s saṁrakṣaṇīyaṁ bhavadīyam etat·
〈D14〉 〈Column a〉 puṇyasya kartuḥ phala-bhāk prakr̥ṣṭaṁ
〈Column b〉 saṁrakṣitety (u)ktam idaṁ hi vr̥ddhaiḥ

44. Upajāti

〈D15〉 〈Column a〉 [⦿] yo rājadhānyān nihitaḥ prabhutve
〈Column b〉 mantrī sa Evātra niyojanīyaḥ
〈D16〉 〈Column a〉 na preṣitavyā Iha karmma-kārāḥ
〈Column b〉 karādi-dāneṣu na cānya-cāryye

45. Upajāti

〈D17〉 〈Column a〉 ⦿ praty-agradoṣā Api dehinas te
〈Column b〉 na daṇ¡d!〈ḍ〉anīyā Iha ¡ṇ!〈y〉e (prav)iṣ[ṭ]ā[ḥ]
〈D18〉 〈Column a〉 te daṇ¡d!〈ḍ〉anīyās tu na marṣaṇīyā
〈Column b〉 ye prāṇi-(h)iṁ[sānira]tā Ihasthāḥ

46. Upajāti

〈D19〉 〈Column a〉 ⦿ jagad-dhitātyartha-tr̥ṣas sa rājā
〈Column b〉 [pu](nar) vabhāṣe praṇidhānam etat·
〈D20〉 〈Column a〉 (bha)vāb[dh]i-[magnāñ] ja[na](tāṁ) samastā〈Column b〉m uttārayeyaṁ sukr̥tena tena

47. Upajāti

〈D21〉 〈Column a〉 [⦿] (ye) kamvu(je)ndrāḥ kuśalānuraktā
〈Column b〉 Imāṁ pratiṣṭhāṁ mama rakṣitāraḥ

〈D22〉 〈Column a〉 te sānvayāntaḥ-pura-mantri-mittrā
〈Column b〉 nirāmayaṁ mokṣa-puraṁ labheran·

48. Sragdharā

〈D23〉 ◉ nānā-divyāṅganābhir viracita-ratibhir bhūri-divyopabhogai〈D24〉r
divyeyur divyadehā divi ditidanujāṁs tejasā tejayantaḥ
〈D25〉 (dā)rḍhyan nītvā samantād acalitam aniśaṁ rakṣayā svaḥprayāṇe
〈D26〉 ye niśrenīkariṣyanty akuśaladalanaṁ puṇyam etan madīyam· ↝

Apparatus

〈A2〉 bhāvābhāva-dvayāt¡i!〈ī〉to ◇ *bhāvābhāvadvayātīto* CK.

〈A4〉 kṣemārogyāṇi ◇ *kṣemārogyāṇī* CK.

〈A9〉 śiro ◇ *śīro* CK.

〈A11〉 priya ◇ *prīya* CK.

〈A16〉 van[dh]ī ◇ *vandī* CK.

〈A18〉 'bhyutthitiṁ ◇ *'bhyutthiti* CK.

〈A19〉 Ṛddhyā ◇ *pṛddhyā* CK. — 〈A19〉 svargg¡i!〈ī〉 ◇ *svarggī* CK.

〈B4〉 rujār¡i!〈ī〉n ◇ *rujārīn* CK.

〈B6〉 yugāparādhe na ◇ *yugāparādhena* CK.

〈B10〉 ceha ◇ *cepā* CK.

〈B14〉 sthitidāyinaḥ ◇ *sthitidāyinau* CK.

〈B17〉 [pāk](ai)dhodaka ◇ *pātaidhodaka* CK.

〈B19〉 yajñahāriṇau ◇ *yajñadāriṇau* CK.

〈C3〉 paricār〈i〉kāḥ ◇ *paricāratāḥ* CK.

〈C4〉 saha ◇ *samā* CK.

〈C5〉 deva-pūjāṅ(ś)ā • It can also be read *deva-pūjāṅgā*.

〈C9〉 ekaṁ ◇ *eka* CK.

〈C11〉 dīpa ◇ *dīpaṁ* CK.

〈C13〉 pippalī ◇ *pippali* CK.

〈C14〉 jātī ◇ *jāti* CK.

〈C15〉 kotthajīrṇa ◇ *totthajīrṇa* CK.

〈C16〉 pañcavimvan tu karpūraṁ ◇ *pañcavimū [2+] tu kapūraṁ* CK.

〈C17〉 jalacarāḥ ◇ *ṅcarāḥ* CK.

〈C19〉 ◉ [Elānāgara-kakolaṁ] ◇ *[8+]* CK. — 〈C19〉 marica[n tu pala]-(d)[va](yam·) ◇ *maricaṁ [6+]* CK.

〈C20〉 sa[r]ṣṣapau ◇ *sarṣpapau* CK.

〈D1〉 madhu-guddau ◇ *madhuśuddhau* CK.

〈D2〉 nīrasya ◇ *nirasya* CK.

〈D4〉 [trayo] ◇ *trayo* CK.

〈D6〉 [t]is[r]o vṛhatyo ◇ *[2+]tāvupātyo* CK. — 〈D6〉 paṭāḥ ◇ *padāḥ* CK.

〈D7〉 [◉ yugmā]ni nava hastānāṁ ◇ *[2+]da nava hastānā* CK.

〈D8〉 [dvi-ka]ṭṭikaṁ ◇ *kaṭṭikaṁ* CK.

〈D9〉 deyā dvādaśa khāryyaś ca ◇ *[2+] deyā dvādaśa khāryyaś ca* CK.

〈D10〉 [s]i(k)[tha]takke ◇ *[2+]takke* CK.

〈D11〉 janitārthi ◇ *janitārtha* CK.

〈D16〉 cānya-cāryye ◇ *cānyakāryye* CK.

〈D17〉 ¡ṇ!〈y〉e ◇ *ye* CK. — 〈D17〉 daṇ¡d!〈ḍ〉anīyā ◇ *daṇḍanīyā* CK.

〈D18〉 daṇ¡d!〈ḍ〉anīyās ◇ *daṇḍanīyās* CK.

〈D23〉 viracita ◇ *vvicita* CK.

〈D25〉 aniśaṁ ◇ *anisaṁ* CK.

Commentary

All of the signs ◉ in the inscription are not mentioned in Cha-em Kaeokhlai ([2529 BE] 1986, pp. 229–243).

The restitution of some passages in this inscription is based on the edition of its almost identical inscriptions K. 368 and K. 435.

〈A17〉 There is no space between the *pāda*s a and b.

Bibliography

First edited by Cha-em Kaeokhlai ([2529 BE] 1986, pp. 229–243) with a Thai translation; reedited by Kunthea Chhom from the estampage EFEO n. 1428.

Primary

[CK] Cha-em Kaeokhlai [□□□□□ □□□□□□□□□□]. [2529 BE] 1986. “Charuek prasat [Inscription of Prasat].” In: *Charuek nai prathet thai, lem 4: akson khom, phutthasattawat thi 17-19 [Inscriptions of Thailand, Vol. 4: Khmer Script, 12th-14th c.]* 1st. Bangkok: Fine Arts Department, pp. 229–243. Pages 229–243.